

Sumari

Introducció	11
Capítol 1. La salut a Barcelona	15
Llocs d'acollida per a pobres i pelegrins.....	18
Un gran hospital per a Barcelona	22
Concòrdia barcelonina	25
La Casa de Convalescència	27
El <i>Corralet</i> : cirurgians, morts i antibiòtics.....	30
El Teatre Anatòmic de Barcelona	33
Ramón y Cajal, el Nobel a Barcelona	35
Museus d'anatomia al Barri <i>Xino</i>	37
La salut en moviment: del Raval a l'Eixample	40
El nou hospital per a pobres i estudiants.....	43
L'Hospital de Sant Pau: modernisme i sanitat.....	45
Els mancats de <i>bon seny</i> també marxen del Raval.....	49
Assistència als infants: la Casa de la Lactància	52
Arquitectura al servei de la salut: el Dispensari	
Antituberculós del Raval	55
Emergència sanitària durant la Guerra Civil	58
Sobreviure en l'heterodòxia: l'Institut Ravetllat-Pla.....	60
Contenció d'epidèmies: l'Hospital del Mar.....	63
Capítol 2. La natura a la ciutat	65
Una segona col·lecció científica al carrer Ample	69
Darwin arriba a Barcelona	72

Barcelona, ciència i coneixement

L'evolució i el professor Odón de Buen.....	75
Un parc per a les ciències	76
El Martorell, primer museu públic de Barcelona	80
Catalanisme, ciència i fe: entre museus i excursions	84
Un paquiderm prehistòric al parc	87
El Jardí Botànic.....	90
Del Martorell al Blau, passant pels Tres Dragons.....	92
Gàbies i fosses per a animals emblemàtics	94
Francesc Darder i el Negre de Banyoles	98
El Taxidermista de la plaça Reial	102
L'Herboristeria del Rei	104
De la història natural a l'ecologia passant pels aquaris.....	106

Capítol 3. Les mesures del cel i la terra 109

Un best-seller de divulgació científica medieval.....	113
Els primers telescopis a la plaça del Mercadal.....	114
La Reial Acadèmia Militar de Matemàtiques	116
La Junta de Comerç: a la recerca d'una ciència pràctica ..	119
Matemàtiques als carrers: l'arquitecte Molina i la família Milans.....	120
Mateu Orfila, de Maó a París passant per Barcelona	122
Barcelona i la mesura universal.....	125
La Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.....	128
La Reial Acadèmia i l'observació de les estrelles	130
L'espectacle dels globus aerostàtics i Monsieur Arban.....	133
La primera fotografia, perduda per sempre	137
Narcís Monturiol i l'exploració del fons del mar	139
Les desventures d'un rellotger suís a Barcelona	142
Vil·la Urània i Josep Comas i Solà.....	145
Una cúpula a prova de tramuntana, però no de bombes ...	148
L'arribada a Barcelona del científic més famós del món ..	151
Enric Moles i Ormella, una història del segle XX	154
Química i fe: l'Institut Químic de Sarrià.....	157

Capítol 4. La ciutat canviant.....161

El treball a la Barcelona medieval: els gremis	165
La revolució lumínica abans de l'electricitat.....	168

Barcelona, ciència i coneixement

L'electricitat i el telèfon arriben a la ciutat.....	172
Els vapors de Barcelona	176
L'arribada del ferrocarril.....	178
Les fàbriques de Gràcia i Sants i el cinema català.....	182
La <i>Mamella</i> de Sant Andreu	187
Sant Andreu, el Tramvia de Foc i la Maquinista.....	190
Sant Martí de Provençals: el Manchester català.....	194
La Torre de les Aigües del Besòs	196
Francesc Salvà i Campillo, de Petritxol al Poblenou	199
La ciència eclèctica i l'Exposició Universal de 1888	201
Ciència i tecnologia per a la diversió	205
L'Exposició Internacional de 1929	208
De les Olimpíades al Fòrum	213
Bibliografia.....	217